

ע"פ 10519/09/21 - ירון מגן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 10519-09-21 מגן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 533505/2017

בפני כבוד השופטת עמיתה זהבה בוסתן
כבוד השופט שמואל בורנשטיין
כבוד השופט מיכאל קרשן
המערער ירון מגן
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

השופט מיכאל קרשן

- לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בפתח תקוה (כב' השופטת א' דניאלי) בת"פ 35735-08-18 מיום 29.4.2021, במסגרתו הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**).
על המערער נגזרו העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על-תנאי חב הפעלה בן ארבעה חודשים במצטבר. **סך הכול נגזרו על המערער 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל**; 6 חודשי מאסר על-תנאי לבל יעבור עבירת אלימות או איומים; פיצוי בסך ₪ 1,000 לנפגע העבירה.
2. הערעור מופנה נגד הכרעת הדין ולחלופין נגד גזר הדין.
- העובדות הצריכות לעניין
3. בכתב האישום נטען כי ביום 3.12.2017 בשעה 00:40 או בסמוך התארח המערער בבית חברתו רחלי אבקיין ברחוב אופיר 8 דירה 9 בפתח תקווה (להלן: **הדירה**). באותו מועד נשמעה מהדירה מוזיקה רועשת. המוזיקה הפריעה לשכן דוד מזרחי (להלן: **המתלונן**), שהתגורר בדירה בקומה השניה באותו בנין, ולשכנים נוספים. בעקבות הרעש דפק המתלונן על דלת הדירה. המערער פתח את הדלת ואיים על המתלונן באומרו: "בן זונה אני אדקור אותך", ובהמשך: "אני הולך הביתה להביא סכין", ואז חזר אל המתלונן כשסכין מטבח בידו, כשידו למטה והלהב מכוון לכיוון המתלונן.
4. המערער כפר בכך שנשמעה מוזיקה רועשת מהדירה אך אישר כי המתלונן התדפק על דלתו, לדבריו בגסות ובפראות. המערער אישר שפתח את דלת הדירה אך הכחיש שאמר את המיוחס לו בכתב האישום וכן שהחזיק בידו סכין מטבח.
5. בהכרעת הדין קבע בית המשפט קמא את ממצאי העובדה המרכזיים הבאים:

א. המתלונן הוא עולה חדש שאינו דובר את השפה העברית על בוריה.

- ב. בליל האירוע הושמעה מוזיקה חזקה מהדירה.
- ג. המתלונן ושכנים נוספים יצאו מדירותיהם על מנת לבקש מהמערער כי המוזיקה תונמך, אך המערער לא פתח את הדלת.
- ד. המתלונן יצא פעם נוספת מדירתו ואז יצא לעברו המערער כשהוא כועס ועצבני ואיים עליו במלים שהמתלונן לא הבין (עמ' 6). עם זה, נקבע גם ש"לתחושת המתלונן" התנהלות המערער הייתה "מאיימת" (עמ' 2).
- ה. לאחר שהמערער איים כי יביא סכין הוא נכנס לדירה וחזר עם חפץ חד שהמתלונן לא ראה (עמ' 2 ו-7).

6. יש לציין כי בית המשפט קמא נתן אמון בעדי התביעה - המתלונן, וזוג שכנים שהיו עדים לחלקים שונים של האירוע, אף על פי שנמצאו סתירות כאלה ואחרות ביניהן, ודחה מכל וכל את גרסת המערער.

דין והכרעה

הערעור נגד הכרעת הדין

7. הערעור נגד הכרעת הדין כוון תחילה גם כלפי ממצאי העובדה שקבע בית המשפט קמא. לאחר ששמע את הערות המותב במסגרת הדיון בערעור ויתר המערער על מכלול טענות זה (עמ' 4 לפרוטוקול מיום 29.11.2021, שורות 4-6).

נקודת המוצא לדיון תהיה אפוא ממצאי העובדה שקבע בית המשפט קמא בהכרעת דינו, אף על פי ששני הצדדים (בעיקר המערער) התייחסו בסיכומיהם בהרחבה לראיות הגולמיות שעמדו לפני בית המשפט קמא טרם הכרעה.

8. עבירת האיומים בהתאם לסעיף 192 לחוק העונשין מנוסחת כך:

192. המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

9. עבירת האיומים זכתה לפירוש ממצה ברע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל**, פ"ד ס(4) 96 (2006.4.1) (להלן: **הלכת לם**).

בין היתר הכריע בית המשפט העליון בהלכת **לם** כי את הנסיבה "על אדם" המופיעה בעבירה זו יש לפרש בהתאם לגישת הקליטה, קרי: על מנת שתשתכלל עבירה מושלמת של איומים מחויבת קליטה של האיום אצל המאיום עצמו, ואין די בכך שהאיום נקלט אצל אדם אחר כלשהו (הלכת **לם**, עמ' 119 מול האות ג). "בהיעדר קליטה של דברי האיום אצל המאיום עצמו נותר מעשה האיום בגדר ניסיון בלבד, וזאת אם יצא מגדר שלב ההכנה" (הלכת **לם**, עמ' 119 מול האות ד).

10. כתב האישום ייחס למערער עבירת איומים כלפי המתלונן בשני שלבים: בשלב הראשון איים המערער על המתלונן במלל. בשלב השני חזר המערער לדירתו, יצא שוב אל המתלונן ואיים עליו בהתנהגות - הנפת סכין לעברו.

11. התוצאה בכל הקשור לשלב השני של התנהגות המערער מתבקשת מאליה.

בהתחשב בממצא הברור שקבע בית המשפט קמא בנוגע למודעות המתלונן (או, ליתר דיוק, היעדרה של מודעות) לקיומה של הסכין, ברי כי אין אפשרות להרשיעו בעבירה מושלמת של איומים בכל הקשור בהנפת הסכין לעבר

המתלונן. מאידך, קשה לחלוק ברצינות על כך שמי שבשלב הראשון מאיים על זולתו שיביא סכין על מנת לדקור אותו, ואחר זאת מצטייד בסכין וחוזר לזירה, חוצה את שלב ההכנה. רגליו נטועות עמוק בניסיון הפלילי.

12. סבורני כי זו המסקנה גם בנוגע לשלב הראשון, שלב האיום המילולי. אמנם, כטענת המשיבה, בית המשפט קמא קבע בהכרעת דינו (בעמ' 2) שהמתלונן "חש" שהתנהלות המערער הייתה "מאיימת", אך בפרק הדיון וההכרעה (בעמ' 6) קבע בית המשפט קמא כי המערער איים על המתלונן במלים שהמתלונן לא הבין, ויש לקרוא את הממצאים הללו זה לצד זה.

כאשר ברור שהמתלונן לא הבין את דברי המערער משום שנאמרו בשפה שאינה מובנת לו, אין לדעתי מקום להסיק שקלט בחושיו כי המערער "איים" עליו במובן סעיף 192 לחוק העונשין. קביעת בית המשפט קמא כי המתלונן חש ש"התנהלות" המערער הייתה "מאיימת" לא לוותה בהכרעה בנוגע לטיב האיום. כידוע, איום פלילי חייב להיות "בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו" של נמען האיום, אך בית המשפט קמא לא פירש בהכרעת דינו מה היה טיב האיום שחש המתלונן ביחס להתנהלותו של המערער.

במצב דברים זה סבורני כי לא ניתן היה לקבוע מעבר לכל ספק סביר שהמערער עבר עבירה מושלמת של איומים ביחס להתבטאויותיו כלפי המתלונן בשלב הראשון. מאידך, גם כאן לא מתעורר קושי של ממש לחייבו בעבירה של ניסיון לאיומים. זאת משום שהמערער הלוא השלים את כל הדרוש מבחינתו על מנת לעבור את העבירה - פרט לקליטת האיומים על ידי שומעו.

13. לו תישמע דעתי יזוכה אפוא המערער מביצוע עבירה מושלמת של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, וחלף זאת יורשע בביצוע עבירה של ניסיון לאיומים, לפי סעיף 192 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

הערעור על גזר הדין

14. בית המשפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם את מעשי המערער בהתאם לממצאי הכרעת דינו על מספר חודשי מאסר עד שנת מאסר.

לאחר שנתן דעתו להרשעותיו הקודמות של המערער, למאסריו הקודמים, לכך שאת העבירה כאן ביצע המערער בחלוף תשעה חודשים בלבד מגזר דינו האחרון בו הוארך התנאי וליתר הנתונים הצריכים לעניין, פסק בית המשפט קמא כי אין מקום לאפשר למערער לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

15. פועל יוצא מתבקש ממסקנתי בנוגע להרשעת המערער היא הקלה בעונש שנגזר על המערער. ועם זה, אין באמור כדי לבטל את קביעות בית המשפט קמא בגזר דינו או את מסקנותיו כי מערער זה אינו ראוי לרצות את עונשו בעבודות שירות ויש להפעיל במצטבר את עונש המאסר המותנה שעמד נגדו בעת שביצע את העבירה.

16. במכלול נסיבות העניין אציע לחברי להעמיד את עונשו העיקרי של המערער על ארבעה חודשי מאסר בפועל (במקום שמונה), כך שבסיכומו של דבר ירצה 8 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה.

השופט (עמיתה) זהבה בוסת

17. קראתי את חוות דעתו של חברי ואני מצטרפת לדבריו כי כתב האישום ייחס למערער עבירת איומים שהתרחשה בשני שלבים. אני גם תמימת דעים עם חברי בכל הקשור לשלב השני של התנהגות המערער בהינתן הממצא העובדתי לפיו המתלונן היה נעדר מודעות לקיומה של הסכין. המסקנה המתבקשת, כפועל יוצא ממצאה, היא העדר אפשרות להרשיע את המערער בעבירה המושלמת של איומים לגבי השלב השני של האירוע שכן המתלונן לא קלט איום זה בחושיו.

18. לא כך לגבי השלב הראשון של האירוע ובענין זה אני חולקת על מסקנתו של חברי בנוגע לאיום המילולי.

בית המשפט קמא קבע כי המתלונן חש מאוים מדברי המערער גם אם לא הבין את המלל. הדברים נקבעו כממצא בפרק "העדויות" ולא בפרק "דין והכרעה". ביהמ"ש הסיק זאת לאחר שפרט את עדות המתלונן: **"הוא (המתלונן - ז.ב.) הסביר כי לא הבין לפיכך במלואם את דברי הנאשם, ואולם הבין שהוא כועס. העד לא ידע כיצד לענות לנאשם בעברית ולכן אמר לאשתו בשקט ברוסית שתסגור את הדלת שכן חשש מפני הבאות"** ומיד לאחר מכן מצא ביהמ"ש קמא, כממצא (בנוסף לממצאים אותם מנה חברי): **"יובהר כי כבר בכך יש כדי ללמד כי התנהלות הנאשם היתה מאיימת לתחושת העד"**.

19. בפסק דין לם קבע בית המשפט כי על מנת שתשתכלל עבירה מושלמת של איומים מחויבת קליטה של האיום אצל המאויים עצמו. המתלונן העיד **"כשהוא פתח, הוא יצא מהר והתחיל לצעוק עלי ולדבר מילים לא טובים. לא הבנתי במאה אחוז מה הוא אמרשמעתי מה הוא אומראז אמרתי בשקט לאישתי ברוסית תסגרי את הדלת תסגרי את הדלת כי פחדתי שאולי משהו לא טוב יכול להיות ברגע הזה"**.

מסקנתו של בית המשפט כי העד חש מאוים איננה מבוססת רק על התנהלות המערער אלא על קליטת האיום אצל המתלונן בהתייחס למלל "מילים לא טובות" "שמעתי" וגם בהתאם להתנהגותו "תסגרי את הדלת פחדתי שמהו לא טוב יכול להיות ברגע הזה".

בכך יש כדי ללמד כי המתלונן קלט כי במלל יש איום גם אם לא הבין את המילים וכתוצאה מכך חשש מפני הבאות.

20. סבורני כי בכך מתמלא תנאי הקליטה אצל המאויים. אין בעובדה כי הממצא מופיע בפרק העדויות ולא בפרק הדיון וההכרעה כדי לפגום במסקנות אליהן הגיע בית המשפט קמא. לאור האמור, דעתי היא כי יש להשאיר על כנה את ההרשעה בעבירת האיומים כפי שבית המשפט קמא קבע.

21. אשר לעונש, מצטרפת אני למסקנותיו של חברי לאור העובדה כי השלב השני של האירוע לא עלה כדי עבירה מושלמת של איומים אלא כדי ניסיון בלבד.

השופט שמואל בורנשטיין

22. במחלוקת זו שבין שני חברי, מצאתי לנכון להצטרף לדעתה של כב' השופטת בוסתן.

לטעמי, גם מקום שהמאויים אינו מבין "במאה אחוז" את מילות האיום ואת תוכן "המילים הלא טובות" (כלשון המתלונן בעדותו), אך קולט בחושיו מסר מובהק של איום, השתכללה עבירת האיומים. למעשה, אין אף צורך במילות איום, אלא די בהתנהגות מאיימת. לפיכך אף אם המתלונן לא הבין את דברי האיום עצמם (או אף אם המערער כלל לא היה משמיע לשון של איום אך נוקט כלפי המתלונן בהתנהלות מאיימת), והמתלונן חש עקב כך מאוים, אין בכך כדי לשנות את המסקנה האמורה.

23. אשר לעונש, מצטרף אני לדעת שני חברי.

הוחלט כאמור ברוב דעות (השופטים בוסתן ובורנשטיין) לדחות את הערעור על הכרעת הדין ולקבל פה אחד את הערעור על גזר הדין כך שעונש המאסר בפועל, לרבות המאסר על תנאי שהופעל יעמוד על שמונה חודשים ללא שינוי ביתר חלקי גזר הדין.

ניתן והודע היום כ"ו אדר א' תשפ"ב, 27/02/2022 במעמד הנוכחים.

מיכאל קרשן, שופט

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת עמיתה

אב"ד